

કોઈ પ્રસંગે જો ગાયન ન ગાવામાં આવે તે આમથી કટ કરેલું સમજવું.

|| શ્રી ગણેશાયનમઃ ||

|| શ્રી ગણેશાયનમઃ ||

“ સહિતા પરમોર્ધ્વઃ ”

1921

બુદ્ધદેવ

20-10-1921

નાટકનાં ગાયનો.

Reg No. 69

મોરબી આર્ય સુબોધ નાટક મંડળી માટે

પ્રયોજક

સ્વ. મૂળજીભાઈ આશારામ ઝોઝા

પ્રકાશક.

પ્રેમીલાલ મૂળજીભાઈ ઝોઝા.

મોરબી આર્ય સુબોધ નાટક મંડળીના માલિક.

ભારતજ્વન થીએટર લીકાંટા—અમદાવાદ.

આવૃત્તિ ૮ મી.—પ્રત ૫૦૦૦.

(અન્ય સ્વામિત્વના સર્વ હક પ્રતિદ્ધ કર્તાએ રજીસ્ટર કરાવી સ્વાધીન રાખ્યા છે. માટે તેમની ગળ સિવાય કોઈએ છાપવું, છપાવવું કે અજાવવું નહિ.)

સંવત ૧૯૭૭

સને ૧૯૨૧.

આ ચોપડી શ્રી જીન એડવોકેટ પ્રીન્સીપ પ્રેસમાં શા. ચીમનલાલ એકગમએ છાપી લીકાંટા—અમદાવાદ.

મૂલ્ય ચાર આના.

૮૫૧૨

(૨)

નામદાર વાઈસરાય સાહેબ. (૫૧૧)

બહાદુરના ઓનરેબલ સરજનન જનરલ મરહુમ સર લ્યુડીસ પારડી કે સી. એસ. આઈ. એમ. ડી. ડીરેક્ટર જનરલ ઓફ મેડીકલ સર્વીસ વાલા પ્રમુખ હતા તે સ્પેશીયલ રેડ ક્રોસ વોર હોસ્પીટલ જેમાં મેજર ઓનરેબલ સર ઓફ સ્ટેવટ સી. આઈ. ઈ. કલકતા તથા મેજર એ, ઇ. વાલ્ટર આઈ. એમ. એસ. જેવા મોટા નામાંકિત સરકારી ડાક્ટરો અને અંગ્રેજ અમલદારો બચ્ચાપક છે તે હોસ્પીટલમાં, રાજ, મહારાજાઓમાં મવાઓ, નામદાર સરકારના ધારા સભાના ઓનરેબલ મેમ્બરો, સેશન્સ જજમે કર્નલો મેજરો, કેપ્ટનો ડેપુટી, ડીરેક્ટર જનરલ એફ પોસ્ટ ઓફીસ, નામદાર ઇન્ડિયા સરકારના કોમર્સ અને ઇન્ડસ્ટ્રીયલ ડીપાર્ટમેન્ટના આઈસ્ટન્ટ, સરકારી સીવીલયન ઓફીસર, પોલીટીકલ એજન્ટ યુરોપીયન સીવીલ સરજન લેફ્ટેનન્ટ, આઈ, એમ. એસ એમ ડી. ની ડૉઝી ધરાવનારા મોટા ડાક્ટરો તથા દેશી અને યુરોપીયન અમલદારો અને ગૃહવથોમાં બાદશાહી યાકુતી નામની જગજહેર દવા બહુ વપરાય છે.

બાદશાહી યાકુતી.

ગમે તે કારણથી ગુમાવેલી તાકાત પાછી લાવે છે. પુરુષા તન કાયમ રાખે છે. આ રાજવંશી યાકુતી ત્રીર્થ વીકારના તમામ વ્યાધી મટાડે છે અને વીર્થ ધૃત બનાવી ખર્ચ પરુષાતન આપે છે ખરી મરદાઈ આપનાર અને નબળા માણસને પણ જીવાનના માફક જેરાવર બનાવનાર આ દવાનો લાભ લેવા અમારી ખાસ જાણમણુ છે. આ દવા વાપરવામાં કોઈપણ જાતની પરેજીતી જરૂર નથી ૪૦ ગોળાની ડબ્બી એકના રૂ. દશ

ડાક્ટર કાલીદાસ મોતીરામ—રાજકોટ—કાઠીયાવાડ

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાયિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૫૧૧ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ૭૨૪૮૧

વિષય ૨૦૪

મીં અમૃતલાલ
જાખાણીની અંગત
દેખરેખ નીચે
ચાલતું ખાતું.

ઝવેરાતના નવી દુકાન.

ચોખ્ખો માલ,
સોળું કામ,
વ્યાજખી કામ.

મનપસંદ અન સુ-
શોભીત સોના, ચાંદી
અને હીરા મોતીના
ફેનશિયલ દાગીના
સ્ટોકમાં તૈયાર
રહે છે.

ચંદુલાલ એલ જાખાણી એન્ડ કું.

ઝવેરીઓ.

પાંચ પાંચે આપતી
અપતે મજુરી કાપી
અમરબાવશી નાણાં
પૂરાં આપવાની
ગેરંટી આપીશું.

ટેકાલું:—
લક્ષ્મીદાસ ખીમજી
મારફીટ સામે.
ટેલી. નં. ૬૬૬.
ટેલી. એડરેસ—
“Hemvanti.”

ખાત્રા કરવા એક
વખત પધારવાની
ખાસ વિનંતી કરવા
માં આવે છે.
આબ્યા પછી ખીજે
જવું અમશે નહિ.

શ્રીગણેશાયનમઃ

૪ બુદ્ધદેવ ૪

નાટકની પ્રવેશવાર ટુંક હકીકત.

મંગલાચરણ—વિશ્વ નાટકના સૂત્રધાર ભગવાન્ વિષ્ણુને વિશ્વમાં પ્રસરેલી હિંસક વૃત્તિઓનો નાશ કરી પોતાને જન હૃદયમાં પુનઃસ્થાપવા, દયા અહિંસા, કરુણા, પ્રજ્ઞા અને મુદ્ધિતા સત્યતા વિગેરે વિભૂતિઓએ કરેલી પ્રાર્થના.

સિદ્ધાર્થ જન્મોત્સવ દર્શન.

અંક ૧ લો.

પ્રવેશ ૧ લો—અશોક ઉપવનમાં સખીઓ સાથે વન વિકાર કરવા આવેલી બિંબિસારની કન્યા યશોધરા, શિકારીઓએ કરેલા ગોળાબારથી ઉપવનમાં ફરતા પક્ષીઓનો પ્રાણ ત્યાગ, સખીઓ સહ યશોધરાનો કરુણાલાપ. પ્રધાનપુત્ર ઉદયન સાથે વનલીલા નિરખતા નિકળેલા કપિલવસ્તુ નગરના રાજકુમાર સિદ્ધાર્થનું આગમન, શિકારીઓને નિર્દોષ અને અહિંસા પરાયણ જીવન ગાળવાનો બોધ અચાનક આવેલા અતિથિને પુષ્પમાળા આરોપી યશોધરાએ આતિથ્ય કરવું. સિદ્ધાર્થ—યશોધરાનું પ્રથમ પ્રેમદર્શન.

પ્રવેશ ૨ જો-એકતિક જીવનમાં આનંદ માનનાર, રાજકુમાર સિદ્ધાર્થની અંતઃપુર પાલિકા સરલાના સંસારની નિઃસારતા વિષે ફટલાક ઉદ્ગાર, તેના સૌન્દર્યથી મુગ્ધ થયેલા પ્રધાન પુત્ર ઉદયને આવી તેના, પ્રેમની માગણી કરતી સરલાનો ઇશ્વર લજ્જનમાં આનંદ માની, કુંવારી જીંદગી માળવાનો દૃઢ નિશ્ચય જોઈ બળાત્કાર ભરી માગણી. અ-
ચાનક અસિત ઋષિનું આગમન, ઉદયનનું મહાત્માના તેજથી ગભરાઈ આત્મા જવું. અસિતનું સરલા પ્રતિ સિ-
દ્ધાર્થનું ભવિષ્ય કથન; સાનંદાશ્ચર્ય !

પ્રવેશ ૩ જો-કન્યા વિક્રય કરી પૈસા મેળવવાની ઇચ્છા રાખનાર લોબીદાસ તથા તેના મૂર્ખ દીકરા હડકાલાલના, યોગ્ય વયમાં આવેલી ચતુરાના લગ્ન સંબંધી ગોર સાથે વિચાર

પ્રવેશ ૪ થો-બગીચામાં સુતેલા દેવાંશી રાજકુમાર સિદ્ધાર્થ બિપર અંતરિક્ષથી થતી પુષ્પવૃષ્ટિ, સૂંઢથી મસ્તકપર કમળ મૂકતો શ્વેત હાથી તથા આકાશ માર્ગે આવી અલિનંદન આપતા દેવ તથા દેવાંગનાઓને જોઈ; છુપાઈને જોતા તેના પિતા મહારાજ શુષ્કોદનનો તર્કવિતર્ક.

પ્રવેશ ૫ મો-યશોધરાનો વિરહાલાપ તેના લગ્ન સંબંધી વિચાર કરતા તેના માતૃપિતા બિંબિસાર તથા સુભદ્રાનો પ્રવેશ, તેઓએ પસંદ કરેલા મૂર્ખદત્ત નામના મૂર્ખ ઉમરાવ પુત્રનું આગમન; તેની મૂર્ખાઈનો ચિતાર, યશોધરાને મન-પસંદ પતિ સાથે પરજીવવાની તેના માતૃ પિતાઓ સંમતિ આપવી.

પ્રવેશ ૬ કો—સિદ્ધાર્થના દેવત્વથી પ્રસન્ન થયેલી સરલાનું આગમન. હૃદયને દૂતી તરીકે સમજાવવા મોકલેલી રત્ન-માળા તથા સખીઓના પ્રેમભર્યા વચન, સરલાએ તેની અવગણના કરવી; તેઓનું નિરૂત્સાહ થઈ ચાલ્યા જવું. સિદ્ધાર્થનું આગમન, વિશ્વપ્રેમી હૃદયને પ્રેમના પિંજરામાં પૂરવા પિતાશ્રીએ કરેલી આજ્ઞાનું સરલા પાસે કથન, સરલાનો આનંદ તથા લગ્ન સમયના માંગલ્ય પ્રસંગમાં અમૂલ્ય ભેટ માંગવાનું વચન લેવું.

પ્રવેશ ૭ મો—શૈકાણી બનેલી ચતુરાએ પોતાના બાપ હડકાલાલ માટે મોટા મુનીમ ગોકળદાસની જગ્યાની પોતાના પતિ પાસે માગણી કરવી, સૌંદર્ય પરીક્ષા કરવા હડકાલાલને બજારમાં સોદો કરવા મોકલવો તથા તેથી તેની મૂખાંઈ બેઠું શૈકાણીનું વિમાસણ.

પ્રવેશ ૮ મો—લગ્ન પ્રસંગે આવેલી શાક્ય કુમારિકાઓને સુવર્ણ પાત્રની બક્ષીસ, પાછળથી યશોધરાનું આગમન; પાત્રના બદલામાં પ્રેમની માગણી કરવી; સિદ્ધાર્થે મુગ્ધ થઈ હા પાડવી.

અંક ૨ બે.

પ્રવેશ ૧ લો—શુષ્ધોદન મહારાજનો રાજદરબાર, પોતાનું બાન બૂલેલા અશ્વાવતારી રાજકુમાર સિદ્ધાર્થને સ્વરૂપનું બાન કરાવતા પત્નીરૂપે વિભૂતિઓનું આગમન, શુષ્ધોદનનું વિભૂતિઓને સાન્તવન આપવું રાજકુમારને સ્વરૂપનું સ્મરણ.

થવું; સનાતન પ્રજ્ઞાલિકા પ્રમાણે પિતા પુત્ર ધૃત પાત્રમાં સાથે મુખ જોતાં, શુધ્ધોદનને રાજકુમાર સિદ્ધાર્થના મુખને વિષ્ણુના પ્રતિબિંબરૂપે જોવું, સર્વેનું સાનંદાશ્ચર્ય !

પ્રવેશ ૨ જો—પુત્રને જોઇ અંતઃપુરમાં આનંદ પામતાં યશોધરા, સરસ્વા અને સિદ્ધાર્થ, ત્યાં ઉદયનનું આગમન, અરસપરસ હાસ્યવિનોદ; સૂચનરૂપે સંબળાતાં દૈવી સંગીતથી સિદ્ધાર્થના મનપર થયેલી અસર,

પ્રવેશ ૩ જો—શેઠ શેઠાણીની પોતાની દીકરી ચીચીના સગપણ માટે મોકલેલા હડફાલાલ સંખંધી ચિંતા; સોળ વર્ષને બદલે આઠ આઠ વર્ષના બે વર લઇને હડફાલાલનું આવવું શેઠ શેઠાણીનું ગુસ્સે થવું પોતાનું પણ સગપણ કરી પક્ષાના રૂપીઆ લેવા સાથે આવેલા, હડફાલાલના સસરાએ શેઠ પાસે પૈસા સંખંધી માંગણી કરવી.

પ્રવેશ ૪ થો—ઉદયનના રૂપથી મોહિત થયેલી રત્નમાળાની ઉદયનની પાસે પ્રેમ બરી માંગણી, ઉદયન પોતે સરલાને સાચા પ્રેમથી ચાહતો હોવાથી તેનો તિરસ્કાર, સરલાનું ગુપ્ત રહી સંબળવું, હૃદયની આન્દોલિત વૃત્તિ.

પ્રવેશ ૫ મો—શયન ગૃહમાં સુતેલા સિદ્ધાર્થ પોતે સ્વપ્નમાં ખેડુતને ઘેર સંસાર મડિલો તથા પોતાનાં સ્ત્રી પુત્રોને અન્ન વિના ટળવળતાં જુએ છે, એક ધર્માત્મા પુરુષ તેમને અન્ન આપી બચાવે છે; અચાનક વાહને સ્વપ્નમાં જોવો, સિદ્ધાર્થનું જીમ પાડીને નિદ્રામાંથી જાગી ઉઠવું. યજ્ઞોષ્ઠાનો મહાશય સ્વપ્નમાં જોયેલા ચિત્તારપરથી જીવનનો

હેતુ પરોપકાર કરવાનો છે, એમ જાણી સંસાર ત્યાગનો દહ સંકલ્પ.

પ્રવેશ ૬ કુો—પોતાના બંનેવીની માંદગીના કારણથી વૈદ્યને તેડવા જતાં “એક કામમાં અનેક કામ કરવાની” પોતાની બહેનની જિજ્ઞાસાથી જ્યાનમાં રાખીને, બંનેવી મરી જશે તેથી ફરી ફેરો ન થાય, એમ સમજી માર્ગમાંજ આપણુ તથા ડાધુ વગેરેને સાથે લઇ આવી, હડકલાલે વાપરેલું ડહાપણુ તે ઉપરથી શેઠને ઉપજેલો વૈરાગ્ય.

પ્રવેશ ૭ મો—સિદ્ધાર્થનો ગૃહત્યાગ, યશોધરાનો કરુણાલાપ.

પ્રવેશ ૮ મો—વૈરાગ્ય ઉપજવાથી સાધુ થયેલા શેઠના મુનીમ ગોકળદાસના, પોતાની સ્ત્રી સુમાત સાથે પોતાને સોંપેલી શેઠની મીલકત તથા પુત્રી ચીચીની વ્યવસ્થા સંબંધી વાતચીત. નોકરોની નિમકહલાલીનો ચિતાર, સાધ્વી થયેલી ચતુરાની વાત્સલ્ય પ્રેમ કસોટી.

પ્રવેશ ૯ મો—સત્યશોધનાર્થે નિકળેલા સિદ્ધાર્થને માર્ગમાં કાપા લિક, વામપંથી, ચાર્વાક છત્યાદિ મતના મનુષ્યોનો થયેલો મેળાપ તથા અનુભવ, પોતાના શ્વસુર જિંજિસારના પુત્રે જિટ્યગ્રમાં જવું, યગ્નમાં હોમાતા પશુને જોઇ સિદ્ધાર્થના હૃદયનું દમાથી પ્રવિત થવું; અહિંસાત્મક ઉપદેશ, બ્રાહ્મણનો વિતંડાવાદ; સિદ્ધાર્થે ખતાવેલો પોતાના પ્રભાવનો ચમત્કાર સિદ્ધાર્થની સત્ય સ્વરૂપની ઓળખે.

અંક ૩ જો.

પ્રવેશ ૧ જો—એકલી પડેલી યશોધરા તથા સરલાનો વિલાપ અસિત ઋષિએ આવી આપેલું સાન્ત્વન તથા આકાશ-ગામિની વિદ્યાનો મંત્રોપદેશ, યોગિની બની અંતરિક્ષ માર્ગે પતિ શોધમાં સરલા તથા યશોધરાનું પ્રયાણ.

પ્રવેશ ૨ જો—હિમગિરિની શુક્રમાં સિધ્ધાર્થનું કઠિન તપ, તપના પ્રભાવથી દેવી અન્નપૂર્ણાએ અંતરિક્ષથી આવી અન્નપ્રાશન કરવા સૂચન કરવું, તેનો અનાદર. અષ્ટ મહાસિધ્ધિઓનું પ્રાકટય; સિધ્ધાર્થને લોભાવવા કરેલા અનેક પ્રયત્નની નિષ્ફળતા, સિધ્ધિનું માયાવી યશોધરા બની આવવું, સિધ્ધાર્થે ઝોળખીજવું; સર્વેનું અદૃશ્ય થવું વરાહરૂપી યમે આવી ક્રુધા નવારણાર્થે સિધ્ધાર્થના શરીરની માગણી કરવી, સિધ્ધાર્થે આનંદથી પ્રાણાર્પણનો નિશ્ચય જણાવવો, અચાનક સિંહનું આવવું; વરાહનું ચાલ્યા જવું, સિંહની હિંસકવૃત્તિ સિધ્ધાર્થના પ્રભાવથી શાન્ત થવી, દરમ્યાનમાં દિવ્ય નામે આવી, સિધ્ધાર્થના શિર પર છત્ર છાયા કરવી તથા મણિનો પ્રકાશ કરવો.

પ્રવેશ ૩ જો—અસિતાશ્રમમાં જીદ્યનને મનોનિગ્રહ કરવા અસિતઋષિનો ઉપદેશ, અંતરિક્ષ માર્ગે પતિની શોધમાં વિચરતી યશોધરાએ સરલાને અસિતાશ્રમ જોઈ નીચે ઉતારવી અને એતે આભા જવું. જીદ્યન તથા સરલાનો અણચિંતવ્યો મેળાપ.

મુખ્ય પાત્રા.

૯૫૧૧

વૃષ્ણુ—જગદ્ગર્તા.

સિદ્ધાર્થ—(શુબ્ધદેવ)—શુબ્ધોદન રાજાના પુત્ર

ઉદયન—સિદ્ધાર્થનો મિત્ર.

શુબ્ધોદન—કપિલવસ્તુ નગરીના રાજા, સિદ્ધાર્થના પિતા.

ખિંખિસાર—મગધ દેશના રાજા, સિદ્ધાર્થના સસરા.

અસિત—(પૂર્વાશ્રમમાં દંડપાણી)—વાનપ્રસ્થ થયેલા મરોધરા તથા
સરલાના પિતા, ખિંખિસારના મોટા ભાઈ.

મૂર્ખદત્ત—એક ઉમરાવનો મૂર્ખ પુત્ર, રત્નમાળાનો પતિ.

લોલીદાસ—કન્યા વિક્રય કરનાર એક વણિક

હડકાલાલ—તેનો મૂર્ખ પુત્ર.

ત્રેમચંદ—એક મધ્યાણુવૈસ્ય, ચતુરાનો પતિ; પાછળથી શુદ્ધનો શિષ્ય.

ગોકળદાસ—તેનો નિમકદલાલ મુનીમ, પાછળથી શુદ્ધનો શિષ્ય.

ભૈરવનાથ—મહેશ્વરના અવતાર, રૌદ્ર ભગવાન, કાશીપુરીના કાઠવાલ.

કાપતલિક—	} જૂદા જૂદા મતના અનુયાયી.
વામપંથી—	
આર્વાક—	

સી પત્રો.

યશોધરા—ખિખિસારની ભત્રીજી, સિધ્ધાર્થની પત્ની

સરલા—સિદ્ધાર્થની અંતઃપુરપાલિકા, યશોધરાની નાની બહેન;
ઉદયનની પત્ની

રત્નમાળા—ઉમરાવ પુત્રી, યશોધરાની સખી; મુર્ખદત્તની સ્ત્રી,
ચંચળ—તેની સખી.

મુલદ્રા—યશોધરાની પાલક માતા, ખિખિસારની રાણી.

ચતુરા—લોભીનસની પુત્રી, પ્રેમચંદની સ્ત્રી, પાછળથી બુદ્ધની શિષ્ય

ચીચી—ગોકુળદાસને સોપેલી પ્રેમચંદ શેઠની પુત્રી.

મુખતિ—ગોકુળદાસની સ્ત્રી.

છબીદી—વામપંથીની સ્ત્રી.

અન્નપુર્ણા—અન્નથી જગત્તનું પોષણ કરનાર દેવી મહેશ્વરી.

કાન્તિ શ્રી જ્યોતિ, } —અષ્ટ મહાસિદ્ધિ.
ધૃતી વગેરે.

લક્ષ્મી, દયા, પ્રજ્ઞા }
અહિંસા, કૃત્ય, } —વિષ્ણુ ભગવાનની વિભૂતિઓ.
મુદિતા, સત્યતા
વગેરે.

એ સિવાય—દેવો દેવગનાઓ, આશ્વકુમારિકાઓ, પ્રાણીઓ
શિષ્યો, સસરો, દાસ, દાસીઓ, માયાવી યશોધરા, વરાહ, સિંહ
દિવ્ય નામ વગેરે,

ૐ

॥ ળીગણજ્ઞાયનમઃ ॥

॥ શ્રીમદ્ વામ્સ સુરવ નમઃ ॥

પુષ્કરેવ નાટકનાં ગાયનો.

દેવાંગનાઓ—

મંગલાચરણ.

જોશ્ન આનંદધન, રસિક રમાવર,
 પરમ પ્રભાકર, કરુણા સાગર—જોશ્ન
 અબર અમર, સચરાચર સુખકર,
 જ્ઞાન્તિ સદા અર્પો રસ દાતા;
 તાપ ત્રિવિધ હર, ધર્મ ધુરંધર—જોશ્ન
 ત્રિભુવન ત્રાતા, વિશ્વ વિધાતા,
 જ્ય પિતૃ માતા, શુણ્ણના યાતા,
 મંગલકર જ્ય, જ્ય વિશ્વંભર—જોશ્ન

દેવાંગનાઓ—

૨

મંગલકાર જનહારા છે જગતના;
 દેવ કરવા અમ બહાર, વહેલા વળજે કિરતાર વિશ્વમાં.
 કરુણા અવતાર સાર, પરમ ધર્મ ધારનાર (૨)
 પ્રજુતપાળ દીન દયાળ, શરણુમાળ આણી વહાલ (૨)
 તરણુતાર દેવાહાર આ.....મંગલકાર

સપ્તીઓ—

૩

ખીલ્યાં પુષ્પની પરાગ મીડી મ્હેકે—
 સાહેલી ! જાણે અમર તણે આનંદ લ્હેકે.
 પુલ્લી વૃક્ષવેલી દીસતી સોહામણી,
 એ...ખંદેની ચાલો હેતાળ એની જાંયડી;
 વિશ્વવાટિકામાં પ્રેમ પ્રેમ ખંદેકે—સાહેલી.
 મીઠું યૌવન પૂર આ, મીઠા રનેહ અમાપ;
 મીઠી કુસુમલ જાંયડી, મીઠા તર કલાપ.
 લલિત પુષ્પ શાં સોહાપ, નિરખી નયણાં ઠરી જાપ;
 અંગ આનંદ ઉભરાય વિશ્વવાટિકામાં.

યશોધરા—

૪

પુલની પાંખડી લ્યો પ્રાણ !—પુલની.
 ગણી અંતરની ઝાળખાણ—ફલની.

સ્થામ સલુણા અમધર આવ્યા, શાં કરીએ સન્માન;
 નાથ નગીના પરિમલ બીના, મન માન્યા મેહમાન—પુલની.
 સપ્તીઓ—ઝાઝું શું કહીએ સમજીને, સપ્તી નયનના બાણ;
 વિમળ કમળ આ સરવર જળનું બોગી બ્રમર સુગણ—.

૫

સરલા—વિષથી ભરેલા જગમાં, અમૃત ખતાવો સાયું;
 ઝાની પડિત સફુને, વિનવીને યાયું—વિષથી.
 કોષ કહે ચન્દ્ર પાસે, કોષ કહે સ્વર્ગમાં છે.
 દેવો મથે દરિયા વાંસે, પાણી જોષ પાછા નસે;
 ભરૂંસે ભૂલ્યા છે સપ્તજા, મને પણ એ લાગે કાયું—ઝાની.
 અમીનો ઉછળતો સાગર, સુધાભર્યો રસ રત્નાકર,

અનુપમ સ્વર્ગિય સાકરે, મળે પ્રભુપદ રજ પાસે;
પરીક્ષાને જો છુટ્યા તો પ્રેમી મધ તપાસો સાચું-જાની૦

૬

ઉદયન—મંદ મંદ હસતી હિની મનવસેલ કામિની;
ભાસતી સચી સમાન, ચંદ્ર વદની ભામિની (૨)—મંદ મંદ૦
રાજપુત્રને નિવાસ, પ્રગટ કરીને પ્રેમ આશ,
સહજ આજ આવી પાસ, મનવસેલ કામિની (૨)—મંદ મંદ૦

૭

અસિત—પરોપકાર એ આત્માવિભૂત, સજ્જન મન ગણુતા ગણુતા;
વશ સકળને કુટુંબ ગણીને, સૃષ્ટિમાં ફરતા ફરતા.
નિશ્ચિન પ્રત્યે જન હૃદયોને, ત્રિવિધ તાપ બાળે બાળે;
સુધાકર સરખા શાન્ત મહાજન, નિજ વચને ઠારે ઠારે.
વિશ્વ સકળનું ઉત્તમ ઇચ્છિત, પ્રાપ્ત્યન્તે કરવું કરવું;
જન સમુદના પ્રમળ હિતાર્થે, બલે પડે મરવું મરવું.

૮

દેવાંગનાઓ—દેવ ! દેવ સન્માન, મોધા મૂલ્યના મેહમાન;
અખિલ જગમાં, તવ માન પ્રસરાળે.
કીર્તિવાસ વિશ્વ આપે સુહાળે જાળે (૨)—દેવ !
શીળી છાયા જમ આપે છવાળે.
દિવ્ય વાસનાના ગાન યુજે યુજે થાળે,
નમીએ ચરણ પડી ધણું (૨) સકળ વર્ણનો,
તું સર્વ એક થાળે—દેવ !

૯

મયોધરા—પિયુ પિયુ પોકારતીરે પપૈયા વધુ ઝુરે વનમાં;
વિરહ અંગાર ઉઠે તનમાં, અતિશય જળી રહી મનમાં—પિયુ.

સખીઓ—ખીલતી આ કુળો કુસુમતી, ભોગી વિના કરમાય;
 કુદતી આ સલિત પાખડી, ભોગી મધુકર ચ્હાય—પિયુ
 બાળા રસાળી અંતરે આકુળ બ્યાકુળ થાય,
 નમ્ર નવોદા નૌતમ રમણી રસિક નરવર ચ્હાય;

ચરોધરા—હંસણી દુઃખી થતીરે, કામળ માનસ ઉપવનમાં—પિયુ.

ચરોધરા—

૧૦

સુખે હરશું ને ફરશું આનંદે વિચરશું, એ સુખકર સલુણાની સંગ;
 રનેહે રમશું ને જમશું નિર્ગમશું આનંદ દિન, રસ ભોગી કાન્તની ઉછરંગ
 ઉપવનની મીઠી મીઠી કુંજને નિકુંજમાં,
 ગાળશું રસોદ્યા દિન આનંદના પુંજમાં,

સખીઓ—પિયુ તરવરની મંગ, પામી આનંદ પ્રસંગ (૨)
 રસવેલી, અલભેલી, મદ્ધેલી, વેલીનો,
 નિશદિન વધશે બહુ ઉમંગ—સુખે.

રત્નમાળા તથા સખીઓ—૧૧

તું જાની જાની નયન તલસાવે સખી શાને ?
 તું ધીમી ધીમી પ્રિયતમ પાસે અલી જનિ,
 તું ધીમી, ધીમી (૨)—તું જાની.
 રસકુંજનો વિહારી, તું છે શાણી સુકુમારી
 વહેલી અધર સુધા જઈ પાને, તું વહેલી (૨)

—તું જાની.

મીઠી દષ્ટિ મીલાવી, હાવલાવથી રીઝાવી,
 રનેહે રસમાં ખીજેવી સુખી થાને
 રસિકડી તું રસમાં (૨)—તું

સિદ્ધાર્થ—અનુપમ ભેટ આપીશ ખાળા, ભવમંધ ત્રુટે સહુ તારા
—અનુપમ

પાંચશ અમૃત યાનનુ સંસાર તાપ બૂલાવશે;
આશા અને તૃષ્ણા સરલા, નિષને તું વામશે.

આપીશ અનુપમ આંખ તુજને, દિવ્ય ધામ ખતાવશે;

સરલા—જન્મોજન્મ ઋણી તમારી, દેવ ! આ સરલા યશે—ભવમંધ.

શેઠ—જોયો સાળો હડાપણનો ભંડાર હાં હાં મોરો કર્યો વેપાર.

ખની ઠની ચાલ્યો ભર ચોટામાં, પૂછ્યા ભાવ ખજાર હાં હાં (૨)

કહે છે ખરીદી લાવ્યો ભાણ, સુંદરને વળી તાણ,

ના તજે તોય પતરાણ, કરી અકલ તણી હરાણ;

હડકાલાલ—કરો મશ્કરી ભલે પરાક્રમ, જો જો ખીજ વાર (૨) જોયો,

મળ્યો દલાલ પૂરો પાણ, એણે ખગાડી દીધી ખાણ.

હવે શુદ્ધિ ખતાવું ઝાઝા, જેથી ખજાર છોટો માણ;

કાણુ પછી કહેનાર મને છે, ઘરમાં માખીમાર હાં હાં (૨)

હુશીમારીથી ખની જવાના, મુનીમ હડકાલાલ હાં હાં (૨) જોયો

કુમારિકાઓ—

ચાણી સાહેલી ! હળીમળો ચાલો, મંગલ આનંદ આ...જો;

નેહે નિહાળો કાચ કુંવર એ, જળી સુંદર શી વિશ...જો;

૧ લી કુમારિકા—લોભાવીશ લાલને વહાલ સરી,

૨ જી કુમારિકા—લોભાવીશ નયન કટાક્ષે સખી;

૩ જી કુમારિકા—હુંતો ખાળા તરણુ સુકુમાર વળી,

૪ શીકુમારીકા—ઢાલા કેશરને હું ઠસુરી ભળી;
સર્વે—ચિત્ત ચોરું એ રસ રાજે—મંગલ આનંદ.

૧૫

યશોધરા—મારી ક્યારીમાં મ્હેક મ્હેકી હો રાજ
કોઇ કુસુમ લ્યો, કુસુમ લ્યો.
મીઠા યૌવનના ભોગી રસીલા હો રાજ !—કોઇ કુસુમ.
પ્રીતે પધારો પ્રવાસી અમ બાગમાં,
પાથરીશું પ્રાણ અતિ અંતર સુહાગમાં;
એક દિન થાઓ મેહમાન, હો વિલાસીરાજ ! કોઇ કુસુમ.

યશોધરા—

૧૬

મંબુલ મનોરમ ઢાલા, રમણીય રસિક રસાળા;
તવ કિંકરી ચઢને, પદરજ ગ્રહીને આનંદ લાઢને
રહેશે આ દીનબાળા.

સિદ્ધાર્થ—સુંદરી શિખામણ જાળા, સુંદર સુકોમળ બાળા,
આવું અધટિત મુખપર, નવધર મનહર;
તું સુખ સરવર, આધીન હું છું તારા.

યશોધરા—શરણે મને પ્રિય લેશો,

સિદ્ધાર્થ—હૃદયેશ્વરી ચર્મ રહેશો;

યશોધરા—ચરણ રહીશ હું, દાસી બનીશ હું,
ઉદાસી તજશ હું, પ્યારી મણી લ્યો બાળા—મંબુલ.

અંક ૨ જો.

વિવૃત્તિ—

૧૭

માયા બંધનમાં બંધાઇ, દયાનિધિ અમને શું બૂલ્યા;
 પ્રીતિના પિંજરમાં પૂરાઇ, દયાનિધિ અમને શું બૂલ્યા.
 શરણાગત વત્સલ થઇ પ્રીતિ, છેક વિસારી મેલી,
 નથી અળપ્યું કાંઈ આપનું, અમ અંતરના. જેઠી-દયાનિધિ
 પરમ કૃપાનિધિ પ્રમાદ પરહરો, સાચું શરણ હવે આપો;
 વાર વાર વિનવીને કહીએ, બંધ અમારા કાપો-દયાનિધિ

વિવૃત્તિ—

૧૮

તમે વહેલા (૨) વચને પગજો રાજ! વહેલા વચને પગજો;
 અમ વિનતિ અંતર ધરજો રાજ-વહેલા.
 શિરછત્રઠો નાથ અમારા દિલની પીડા હરજો રાજ-વહેલા.
 ટળવળતાં અમરંક હૃદયને, શશિસમ શીતળ કરજો રાજ-વહેલા.
 વધુ શું કહીએ અંતર્યામી, તાપત્રિવિધ અમ હરજો રાજ-વહેલા

૧૯

ચશોધરા—આવો પ્રીતે પૂજું પા.....ય પ્યારા પતિ,
 સિદ્ધાર્થ—તવ સ્નેહ તણી પૂજા.....ય, સ્વીકારું સતી.
 ચશોધરા— દૈવી કુસુમે કાન્ત વધાવું,

અંતરના હિંડોને ગુલાવું;

પછી પધરાવું મન મંદિર ભગવા...ન પ્યારા પતિ-તવ સ્નેહ
 સિદ્ધાર્થ—શાણી ઠો ગુણની ખાણ,
 ચશોધરા—ઢાલા તમ મીઠી વાણ;
 પ્રીતે આપું સન્મા.....ન, પ્યારા પતિ-તવ સ્નેહ.

અસિત—

૨૦

પ્રકટે કેમ જીવનમાં વસંત (૨) પામે કેમ જીવન અનંત—પ્રકટે.
 સેવે શોધી જો સાચા સંત, આણીને ઉપાધિ અંત
 નિત્ય પામે નૂતન વસંત—પ્રકટે.

યશોધરા—

૨૧

આનંદના ધામ શ્યામ, જીવન આરામ શ્યામ,

નિત્ય રહું સાથ પ્રિય મુગટ મણિ;

પ્રિય કર નરવર સંગ, સુખકર મણી રહું,

સ્વર્ગ સુખો દિવ્ય મીઠા, સ્વામી સંગ હું લહું;

આતુર અતિ છું કાન્ત દર્શન તણી.

સિદ્ધાર્થ—જગરણુ વિભામ પ્રાણી સ્વર્ગીય આનંદ દહાણ;

નયનાલિરામ મીઠી સ્વર્ગ સુંદરી આનંદના.

ચિર રહો શાણી તારી, મંગલ એ ભાવના,

યશોધરા—નિશ્ચિન હું આહું પ્રિય કાન્ત તણી સેવના;

નિત્ય રહું સાથ પ્રેમે કિંકરી બની—આનંદના.

૨૨

સસરો—શાણી પશ્ચાના ચૂકાવો પૂરા નાણાં,

પ્રેમચંદ, ચતુરાં—ભુડી મરો લેતા દીકરીનાં નાણાં,

સસરો—હાય નાણાં

પ્રેમચંદ—ગાધી પાણી;

દીકરીના લઈ દામ જગતમાં સુખીયા કાણુ કેવાણાં,

હરામ નાણાં સાથે મુળના, માણાં બપ તણાણા—હા.

હુડકાલાલ—સસરાજી મુખેથી બરજો, પટારામાં પાણી,

દીધી નહ દીધી બારો, ગવરાવો જઈ ગાણાં—હાય.

અસરો—હાહ સાથે હેત કરીને, ફળેલી કમાણા,

હડકાલાજી—ફાંટીયા હડકાને દેખે, ફાવે તેવા ફટાણા—હાથ.

૨૩

રત્નમાળા—મારે અંતર ખગીયે ખીલી પ્રેમ કળી

કરમાયે રસથી ભીની, રસિયા રસમાળી વિના.

પાંખડી તલસે વિલસે, અમૃત મહેરામણુ વિના

ખડુ પરાગ ભરી, છે સુવાસ ભરો—મારે.

અમી ભરી કુંજ જેવા, શાણા છે રસથી ભોના,

ભુરકો નાખી ક્યાં નાસો, નાથ નગીના ।

આવો આવો (૨) તલસાવો શાને વિલાસી ખની—મારે.

ઉદયન—

૨૪

પ્રિય સરલા ક્યમ વિસરાયે,

રહી હૃદય વસી પ્રમદાએ—પ્રિય.

અંપક કળી બલે હોય સુવાસિત, મધુકર નવ લોભાયે;

પ્રેમી વસ્તુને પ્રાણ અર્પતો, કેદી કમળમાં થાયે—પ્રિય.

ચન્દ્ર જ્વાલિતે પ્રેમો ચક્રારી, અગ્નિ પ્રીતથી ખાયે;

એજ સનાતન રીત પ્રોતની, અન્યને શું સમજાયે—પ્રિય.

રત્નમાળા—

૨૫

બૂલી હું તો બૂલો બરુસે તારે બૂલી (૧)

પુતારા બૂલ્યાંચું મારુ જાન, તેં (૨)

ઉદયન—બૂહું બોલી ગુમાવે શાને માન —હુંતો.

રત્નમાળા—મેં જાણ્યું મનમાંના સંજે, સદૃશ થશે સંસાર.

પ્રોત રીત નહિ પીછાણી, તું સમજ્યો નહિ,

જગાર—હું તો.

શિશુદર્શન—

૨૬

સાર આ સંસારમાં ન જોયો, મેં બહુ રીતે તપાસતાં—સાર આ.
 જન ધરા સુત તાતની પ્રીતે, મોંઘા અવસરને મેં જોયો—મેં બહુ.
 મુગળ પીવા કામ ન આવે વ્યર્થ ઇન્દ્રજાળમાં હું મોંઘા—મેં બહુ.
 પ્રુષ્ઠ પરમાર્થનો માર્ગ ન શોધ્યો, જન્મને વૃથા મેં વગાડ્યો—મેં બહુ.

ત્રિમથાંદ—

૨૭

લાગ્યો મને સમયનો રંગ ન્યારો,
 છે ભવ તરવાનો આરો—લાગ્યો.
 પાપ તાપને કલેશ બરેલો, જામ વૃથા જન્મારો,
 બર દરિયામાં નાવ ભાગશે, રહેશે દૂર કિનારો—લાગ્યો.
 પતિતપાવન અધમોદારણુ, ભવજાળ તારણુ હારો,
 યમ ભયવારણુ પાપનિવારણુ, અરિહંત પ્રીતે ધારો—લાગ્યો.

શરોધરા—

૨૮

તમને ઘટે નહિ આવું કાન્ત ! તમને ઘટે નહિ આવું,
 આશ્રિતપર શું રીસાવું કાન્ત ! તમને ઘટે નહિ આવું.
 માનસસરના રાજહંસ તમે, મુકતાફળના ભોગી;
 કમળ કુસુમસમ સેજ સુવાળી, મૂકી થયા તમે યોગી કાન્ત—તમને
 જે સરવર જળ પાન કર્યા ત્યાં કંટક. કદી નવ ધરીયે;
 સુખ દુઃખમાં નિશ્ચિન અનુસરતી, કિંકરી ક્યમ પર—
 હરિયે કાન્ત—તમને.

શિશુદર્શન—

૨૯

નહિ ટકશે કદી હરામનું જર જરીયે,
 જેના પ્રતાપથી આપણે, ઉજવણુ થઈ ફરીયે;
 તે અજઘાતાનું અનિષ્ટ કરતાં કહો કેમ ફરીયે.

મહાપાપ વિશ્વાસપાત છે, તેથી બહુ ડરીયે;
ગુણ કરનારાના ગુણ માટે, મસ્તક કદ મરીયે (૨)—નહિ.

૩૦

ચીચી—પરમાર્થ પંથમાં સ્થાપો હાં હાં રે (૨)
ટળે જેથી ત્રિવિધતણા તાપો, હાં હાં રે (૨)
મને એજ માગ્યું તમે આપો માગી (૨)—હાં હાં રે.
મંસારના સ્થાવા તો સહુએ આપે,
પણ જન્મ મરણતણા ફેરા કાપે;
સાચું હિત કર્યું જગમાં એ માગાપે,
સાધ્વી (ચતુરાં)—ટાળીશ તારા સંતાપો—હાં હાં રે.

સિદ્ધાર્થ—

૩૧

આહા ! આ શી રમ્ય લીલા શાન્તિ આપે, અનહદ આનંદ બપાપે—આહા—
રાજ્યથી રક્ષિત પુરમાંહી, દુઃખી વિના દેખાય નહિ કાંઈ,
વૃક્ષલતા ઝુડી રહી શી આંહી, પશુ પક્ષી કલ્લોલ કરે જ્યાંહી.
અહાનંદ તારું જ્ઞાન થાયે આંહી, અંતરમાં જ્યોતિર્જગે—આહા !

૩૨

વામપંથી—તેરી ખતલાદે હુશિયા...રી, કુછ મંત્ર મોહકા ડરી,
હોગા મેરા કામ સિદ્ધ અગ, તુંહે ચતુર સુગન;
મધુકરકા જ્યો કલમમેં, હોતા હે પરવશ પ્રાનરે—તેરી.
તેરે તિરછે નેન જ્ઞાનસે, હોગા વો ભાચાર;
જ્યો પ્રારથિ હરિજીકો, સર માર કરે બેગરરે—તેરી.
જમીલી—મેં મદમાતી છેલ જમીલી, જલમલસે બરપૂર,
બલબલેકો પાકુ પલકમેં, કયા ઇન્કા મકદ્દરે—તેરી !

૩૬

આવાંક— જગના લોકો, મારે ઘોઠો;
 સમજ્યા વિના કરે મત ખોટો,
 ફરી ફરી નહિ મળે જ્ઞાનના આ અવતાર,
 ગાડી ઘોડામાં ફરવું, આ માટે જગથી ડરવું.
 પરધન હરી હરીને, ખીસ્સા પૂરાં ભરીને,
 કોઇ સુંદર પરીને સાથે લઇ ફરીને
 મળ કરી તે ખરી;
 મરવા પછી કાંઈ નથી જોવું,
 દેવું કરી ખાવું પીવું, મસ્ત થઇને રહેવું—જગના.

બુદ્ધ પ્રભાવ દર્શન.

અંક ૩ જો.

૩૪

યશોધરા—ઠાલા વિષ્ય જીવન થયું ખારું (૨)
 કહે સખી ક્યાં જઇ કહું દુઃખ મારું ?—ઠાલા.
 સરલા—મળશે મનમોહન સજની ટળશે પીડા અંતરની;
 યશોધરા—હવે જીવન લાગે અકારું—ઠાલા.
 બોલ્યું ચાલ્યું માફ કરજો, નાથ રાખી દિલ દયા,
 એકલી મુકીને મુજને, આમ પ્રિયતમ ક્યાં ગયા;
 એ નાથ રીસાયા આ આફ—ઠાલા.

૩૫

અસિત—કાયા કાચ કુંપો તું તો ચેતરે, દિણ ભાગી હંસા ।
 અવિચળ પદ્મીને તું પેખરે, દિણ ભાગી હંસા—કાયા
 કાંઠવાના નીર સમજ આ, કાચી જીંદગાની તારી;
 મમતા મૂકી દેને તુ કારીરે, દિણભાગી હંસા—કાયા.
 બે દિનનાં છે ધરજર સવળાં, બે દિન અહીં રહેવાનું છે.
 બે દિનનાં છે સગાં સંબંધી, બે દિન સુખ લેવાનું છે;
 બે દિનનો છે પંખી મેળો, અંતે ઉડી જવાનું છે,
 લોકો જોને દુનિયા કહી તે, એક મુસાફર ખાનું છે—કાયા.

૩૬

યશોધરા—દુઃખીને ડરાવે શાને, મરેલાને મારે શાને;
 બળેલાને બાળે શાને, વૈગી વિધિ !
 રીઝાતી સતાવે શાને, સતાતી રીખાવે શાને
 રીખાવી જીવાડે શાને, દયાના નિધિ.
 શશિને કલકે દીધાં, શુક્રાબો મનોહર કીધાં,
 કાષાં ત્યાં તો કાંટા દીધાં, દિનોના નિરાસા લીધા,
 નિયંતા તેં આત્મા શાને, અનાતિ કીધી—દુઃખી
 ચંદનને કુસુમ ન દીધાં, સાગર જળ ખારાં કીધાં,
 અમૃત કહી ઝેર દીધાં, જીવન બકારા કીધાં,
 રમણી હૃદયે આશા નિરાશા દીધી—દુઃખી.

૩૭

યશોધરા—કાઈ કહેજેરે મનમોહનને, દિલમોહનને;
 હારિ તમ વિણ લીધી કપ્રારી,
 ગળે કહનીને મૃગજાલા, અંગ વિભૂત લગાવાને,

શોધે વનને ગેખી ગુફાઓ, અલખ ખ્વનિને જગાવીને—કોઇ.
પંથી પિયું અમને તજી, ઉડી ગયા પરદેશ;
સંદેશ કે સાંધ નહિ, બાળ ન મળી લવલેશ—કોઇ.

૩૮

શિશિઓ—રમઝુમ આલી હાં (૨)

રમઝુમ આલી, કર ઝાલી, ગુણુશાલી દષ્ઠ તાલી

સહુ આલી હાં—રમઝુમ.

મંદ મંદ શીતલ સમીરે, ડોલે તરુની લતાઓ;

નિર્મળ જળ ઝરણુ વહે અનુપમ આનંદકારી,

આલી હાં—રમઝુમ.

૩૯

શિશિઓ—ઠો રાજયોગી રહીઆળા, અમે જખીયે તમારી માળા.

સ્વામ રસાળા રનેહે સ્વીકારો, અમ ઉરના સન્માન;

તમે મનમાન્યા મેહમાન (૨) ઠો રાજ.

કાન્તિ—કાન્તિદેવી હું જગે ગણાઉં. અનુપમ કાન્તિ શાન્તિ લાવું,

કલ્પવૃક્ષથી આપું અધિક હું, મ્હોં માઝ્યાં વરદાન;

તમે મનમાન્યા મેહમાન—ઠો રાજ.

શિશિઓ—આત્મ કાન્તિ મમ જગે પ્રસારી, માનવનાં દુઃખ સહુ સંહારી,

દિવ્ય જ્યોતિ જગમાં વિસ્તારી સ્થાપું સુખનું સ્થાન;

અમારી એજ હૃદયની લ્હાણુ—ઠો રાજ.

શ્રી—શિશિશિદિ નિશાદિન દેનારી, ક્ષણુમાં ઇચ્છિતને કરનારી,

ત્રિલોકમાં ફરનારી શ્રી હું, આપું અનુપમ જ્ઞાન;

તમે મનમાન્યા મેહમાન—ઠો રાજ

સિદ્ધાર્થ—જગસેવા મમ લક્ષ્મી સાચી નેથી રહું હું નિશ્ચિન રાચી;
 એ વિશ્વ સંપત્તિ સમળી કાચી, અંતર ગણું પ્રમાણ;
 અમારી એજ હૃદયની લ્હાણ—છો રાજ.

ભૂતિ ધૃતિ—અનુપમ અક્ષય વૈભવવાળી, ભૂતિધૃતિ નવ કાષ્ઠએ બાળી;
 કુબેરથી રઢીયાળો આપું, વિભૂતિ હર્ષ નિધાન;
 તમે મનમાન્યા મેહમાન—છો રાજ.

સિદ્ધાર્થ—આત્મરતિને વિભૂતિ ગણતો, મન ચાહે ત્યાં નિશ્ચિન ફરતો,
 પુણ્યપંથ સંચરતો દેવિ ! ત્યાગું બને મમ પ્રાણ;
 અમારીએજ હૃદયની લ્હાણ—છો રાજ.

યશોધરા—

૪૦

પડતી હવે મુજને ખબર, તુંમાં જણાયે હર્ષ નહિ,
 આ જગતની જંગલની, ચતુરાષ્ઠ તેં દીડી નહિ;
 ન્યાં પ્રેમ મારો ઝળહળે, ત્યાં દીધો ખદ્દો ખરો,
 ધરખારને છોડ્યા વિના, યુક્તિ કશી સુજ નહિ,
 હવે તો જો જરા જાગી (૨)

ચોળા વિભૂતિ અંગ, બન્યો શું ચોગી (૨)

સમાધિ જૂણે દે ત્યાગી (૨)—હવે તો.

વિલાસી મહેતના વાસી, તને આ શી લગન લાગી ?

મધુરા પુષ્પને ત્યાગી, ગ્રહા કાંટા શું હીણ ભાગી (૨)—હવે તો.

હડી આશ આસીને, મેં તારો સંગ કીધો તો; (૨)

ભરસો હવે બૂલાવીઓ, વિરાગી શું ગયો ત્યાગી (૨)—હવે તો.

૪૧

રત્નમાળા—

હે ઓનો સુંગાર જીવનહારમાં
ખીળ જૂડા વહેવાર આં સંસારના;
સુધક નાર પામી પાર બરથારના,
સફળ કરતી સંસાર હૈયા હારના.

મૂર્ખદત્ત—તારા જેવી સતી શાશ્વીએ જાણે, નાથના દોષને
શુશ્રુષુ પિછાણે

રત્નમાળા—શાશ્વી ઓ તો પતિ પ્રભુ પ્રમાણે એક ખીળને
સાચા સંગી માને; ધન્ય છે અવતાર તે નરનારના—ખીળ-

ઉદયન—

૪૨

પાછ મને પ્રેમની તેં પ્યાલી,
સરલા ! બહાલી, પાછ મને પ્રેમની તેં પ્યાલી,
પ્રયુક્ત થયું મન માફ જોઈ રસીલી,
ચિત્તહર ચતુરા મંદથી બરેલી, સરલા બહાલી—પાછ
અમીરસ પીવા પદ્મિની, શોખ્યા દેશ અનેક,
તારા સમ નિરખી નહિ, પ્યારો સરલા એક પ્રયુક્ત થયું.

સરલા—મુજ માટે વન વન બગ્યા, સંકટ સર્વા અનેક;
પ્રેમાશી ઉદયન પૂરા, ધન્ય તમારી ટેક.
મન વશ માફ કર્યું, તેં રસિક વિલાસી,
અમર પ્રવાસી, કમળ નિવાસી—સરલા બહાલી.

૪૩

સર્વો—ધન્ય ધડી મંગલકર આજે, આપ તણું દર્શન પામ્યા;
જીવન અમારું સફળ થયું, અમે ત્રિવિધ તાપ રહેજો વામ્યા.

શુદ્ધ-દક્ષિણશ્યમ જગ દુઃખે ભરેલું, અતિ દુસ્તર છે તરવાને;
વિદ્યાનતણા આધાર વિના, નથી માર્ગ બીજો ઉગરવાને.

ચૈત્યોધરા-ગણી અંગના મને આપની, દેવ દયા મુજપર કરશે;
જગસેવાની છું અધિકારી, અરજ મમ અંતર ધરશે.

શુદ્ધ-ધર્મ સંઘ લઈ આપણા બન્ને, જગ સેવા અર્થે કરશું;
દગ્ધ જીવોને ઉપદેશી, જન મન શીતલ નિર્મલ કરશું-ધન્ય.

મોરબી નાટક કંપનીનાં સચિત્ર મોટાં પુસ્તકો.

દરેક કોમની સ્ત્રીઓને સહબોધ ગ્રહણ કરવા યોગ્ય.
પાતિવ્રત્ય પ્રભાવદર્શક અત્યુત્તમ કુસ્તકો.

મુક-યા-સાવિત્રી નાટક— રંગ બેરંગી ખાવીસ સુંદર ચિત્રો
સહિત) મૂલ્ય રૂ. ૧-૮-૦

મહાસતી અનસૂયા નાટક—(નામદાર ગાયકવાડ સરકારના
કેળવણી ખાતાએ ઇનામ તથા લાયકિરી માટે મંજૂર કરેલું
સુંદર ચિત્રો સહિત મૂલ્ય રૂ. ૧-૮-૦

ભર્તૃહરિ નાટક—(સચિત્ર) મૂલ્ય રૂ. ૧-૮-૦

ચાંપરાજ, ત્રિવિક્રમ, ત્રિયારાજ, જગદેવ પરમાર, રાણકદેવી
ચંદ્રલાલ, રાજસિંહ, એ પ્રત્યેકનું મુલ્ય રૂ. ૧-૦-૦

પ્રેમીલાલ મૂલજી આશારામ એ.આ.

શ્રી લગ્નાઠ પ્રસંગના કાઠીઆવાડી સપૂર્ણ ગીતો.

સગપણ, ઘરેણું, પીઠી, સાંધી, માંડવો, હસ્ત મેળાપ, ચોરી, શ્રીમંત, જનોઈ, રાંદલ સ્થાપન, વગેરે ૪૦ શુભ પ્રસંગોના ૧૭૦ કાઠીઆવાડી મીઠી વાણીમાં ગવાતા ગીતોનો આટલો મોટો જથ્થો હજી સુધી કોઈએ છપાવેલ નથી.

કી. માત્ર આઠ આના, ટપાલ ખર્ચ જુદું.

પ્રસિદ્ધ કર્તા હરિશંકર માધવજી ભટ્ટ.

મળવાનું ઠેકાણું— મોરબી નાટક મંડળી.

બુકશેલર મહાદેવ રામચંદ્ર બગુળે.

ત્રણ દરવાજા—અમદાવાદ.

બહાર ખખર.

Dinkar Brother's Book-Binding & Ruling Work's.

દિનકર બ્રધર્સ બુકબાઈન્ડીંગ એન્ડ રૂલીંગ વર્ક્સ.

અમારા ત્યાં દરેક જાતનું બાઈન્ડીંગનું કાચું, પાકું, તથા આમંડાનું તેમજ રૂલીંગનું તથા વાયરેસ્ટીચીંગનું તથા પરફેરટીંગ, તેમજ નંબરીંગનું કામ સાફ સસ્તુ તેમજ સુદતસર કરી આપવામાં આવે છે.

બહાર ગામના આહુકોને પણ સવડ પડે તેમ સુદતસર કામ કરી આપવામાં આવે છે.

લખો યા મળો. (દિનકર બ્રધર્સ.

દાસબરવાડ—અમદાવાદ.

જાહેર ખબર.

નીચેના પુસ્તકો ભારતી નાટક કંપનીના જ્યાં મુકામ હોય ત્યાંથી સમા મુલકમાં હુકમેલર જોન. એમ. ત્રિપાઠીની કુંપની છે. કલ્યાણદેવી, સોડ અને અમદાવાદમાં મહાદેવ રામચંદ્ર ત્રાગુળેની દુકાનેથી ચોકડી કોમલ મોકલી અમર વેલ્યુપેપરમાં પાસંલથી ખરીદી લેવા.

સુક-યા-સાવિત્રી નાટક મોડું.

(સચિત્ર) ૧-૮-૦

તેનાં ગાયન ૦-૪-૦

ભટ્ટાચારીનાટકમોડું(સચિત્ર)૧-૮-૦

તેનાં ગાયન ૦-૪-૦

સતી અનસૂયા નાટક મોડું

(સચિત્ર) ૧-૮-૦

તેનાં ગાયન ૦-૪-૦

ચાપરાજ નાટક મોડું ૧-૦-૦

તેનાં ગાયન ૦-૪-૦

ગજસિંહ નાટક મોડું ૧-૦-૦

તેનાં ગાયન ૦-૪-૦

રાજકદેવી નાટક મોડું ૧-૦-૦

સદર ગાયન ૦-૪-૦

ત્રિવરણ નાટક મોડું ૧-૦-૦

તેનાં ગાયન ૦-૪-૦

ત્રિવિક્રમ નાટક મોડું ૧-૮-૦

તેનાં ગાયન ૦-૪-૦

જગદેવપરમારનાટકમોડું ૧-૦-૦

તેનાં ગાયન ૦-૪-૦

ચંદ્રહાસ નાટક મોડું ૧-૦-૦

તેનાં ગાયન ૦-૪-૦

કંસવધ નાટકનાં ગાયન ૦-૪-૦

વીરબાળા નાટકનાં ગાયન ૦-૪-૦

દેવયાની નાટકનાં ગાયન ૦-૪-૦

રાજતરંગ નાટકનાં ગાયન ૦-૪-૦

ત્રિભુવ વિજયનાં ગાયન ૦-૪-૦

સરસ્વતી નાટકનાં ગાયન ૦-૪-૦

ભુલ્લદેવ નાટકનાં ગાયન ૦-૪-૦

મહાલક્ષ્મી નાટકનાં ગાયન ૦-૪-૦

અંબરીષ નાટકનાં ગાયન ૦-૪-૦

ભાવિપ્રાપ્ત નાટકનાં ગા. ૦-૪-૦

શૃંગીક્રમ નાટકનાં ગા. ૦-૪-૦

કુનર્જન નાટકનાં ગા. ૦-૪-૦

અભિરામ નાટકનાં ગા. ૦-૪-૦

પ્રેમીલાલ મુલજી આશારામ એ.એ.

